

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful Romanu este Dumineca si Joi'a, la fiecare două săptămâni cu adausul Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditor'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 72.

ANULU XXV.

Sibiu 11/23 Septembrie 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Insetatele se platescu pentru antai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Deputati alesi la congressu.

In archidieceasa:

Cerculu III, Dev'a a) parochulu din Dobr'a Romulu de Crainicu; cerculu V. Abrudu, protopresb. Nicolau Miheltianu; cerculu VI Desiu, protopr. si ases. cons Zacharia Boiu; cerc. X Brasiovu, protopr. Iosifu Baracu.

Resbelulu.

Sibiu, 10/22 Septemvre.

Eara a intratu o pausa in actiunile pe câmpulu de resbelu in Bulgaria. Incordarea puterilor la Plevn'a de o parte si la Sipc'a de alta parte a produsu o reactiune binevenita ambiloru beligeranti. Turcii au facutu unu asaltu orbu contr'a fortificatiunilor rusesci in trecătoare dela Sipc'a si au perdutu preste 20,000 omeni. Rusii s'au folositu de aceeași manevra la Plevn'a si totu asi de insemnatu a fostu pretiulu acestui asaltu neprecugetatu. Nu ne pôte mirá deci, deca telegrafulu dela 16 l. c. incóci n'a mai adusu nici o scire noua. Privirile tuturoru se concentréza acum la armatele intacte ale lui Mehemed Ali si ale marelui principe clironomu. Ele se afla in pozitiune de batalia, turcii pe lini'a riuului Lom, rusii pe lini'a riuului Iantr'a. Despre numerulu combatantiloru ne lipsescu date sigure, inse nu gresimu, deca tienemu pe Mehemed Ali cu 90,000 mii si pe Marele principe cu vre-o 80,000 de combatanti. De ore-ce sosescu pe fiecare di trupe din gard'a rusésca, care se dirigu parte la Plevn'a, parte la Iantr'a, numerulu combatantiloru rusesci cresce. Dilele urmatóre ne voru aduce sciri mai lamurite. O invingere a turciloru la Iantr'a si o inapoiare a armatei Marelui principe clironomu aru avea de urmare retragerea generalulu Radezky din trecătoare dela Sipc'a si impreunarea lui Mehemed Ali cu resturile trupelor lui Suleiman-pasi'a. In acestu casu resbelulu aru fi deocamdata decisu si rusii aru fi necesitati a ierná pe campiele Bulgariei.

Despre lupt'a dela Griviti'a cetim in „Romanulu“ comunicórele prea interesante detalieri comunicate de correspondentulu Lachmann:

Inaintea Grivitiiei 3/15 Septembrie.

Armat'a romána a doveditu, in modulu celu mai stralucitu, la ataculu Grivitiiei, ca e demna de a avé unu locu de onóre intre armatele tieriloru civilisate.

Diua de 30 Augustu va remanea in analele istoriei románe.

In acea di, pe la órele 5 de diminétia, se adunara colónele de atacu din divisiunea III-a si a IV-a pe o negura, cum arareori se pôte vedea, cu tóte ca plouá necontentitu; spiritulu armatei erá escelinte si entusiasmulu domniá in tóte rendurile.

Oar'a ficsata pentru atacu erá 3 dupa amédi.

Artileri'a a intretienutu din tóte bateriele unu focu bine hranitu asupr'a redutei.

Cându momentulu supremu erá aprópe, artileri'a nóstra incepú unu focu violinte asupr'a intaririloru inimicului.

Colonelulu A. Anghelescu, in mijloculu unui focu teribilu de granate, inspectá odada bravele-i trupe, inainte de pornirea loru in punctulu destinat.

Erá ór'a 3 fâra putiene minute, cându

o miscare generala incepú a atrage atentiunea mea.

In capulu colónei de atacu se aflá unu batalionu de lucratori cu fascine, scári, gabioane si altele, si inaintá sub comand'a vitézului maioru Candiano, atasiatu pe lângá statulu maioru alu divisiunei a IV, dar care s'a oferitu cá voluntaru pentru a conduce acésta trupa.

Batalionulu alu 2-lea de venatori dispusu in tiraliori; I-iulu batalionu din regimentele alu 5 lea de linia, alu 14-lea si alu 16-lea de dorobanti dispuse in colóne de companie, urmau pe venatori si formau colón'a de atacu comandata de d. colonelu Boranescu, comandantele brigadei II-a din divisiunea IV-a, pentru centru.

In flanculu dreptu operá totu o asemenea colóna compusa din trupele brigadei dlui colonelu Ipatescu.

Plói'a cadea si mai tare.

La ór'a 3 si 10 minute, cându colónele románe incepuse a se apropiá de pozitiunile inimicului, fura primite cu unu focu atátu de teribilu încátu plói'a de plumbu erá mai deca decâtu acea ce cadea de susu.

La 3 si 30 minute sosí unu adjutantu rusescu, care anunciá dlui colonelu Anghelescu ca cele 3 batalióne rusesci, care erau destinate a luá parte la operatiune, suntu gat'a a inaintá prin satulu Griviti'a spre reduta. Scopulu meu nu este de locu de a critica; inse acésta intardiere nu se explica: in acelu momentu, trupele in cestiune trebuiau sa fia dejá inaintate către inimicu.

La 3 si 45 minute, lupt'a cea mai infocata erá angagiata pe tóta lini'a. Fortiele vrasmasiului erau mari, dovada insemnatulu numeru de raniti ce s'au intorsu din prim'a linia.

La 5 sér'a, românii erau stapâni pe pozitiuni.

D. colonelu Voinescu, siefulu statuluimaioru, 'si perduse calulu de sub densulu; inse nebagându in séma proiectilele cari semanau morti in stâng'a si in drépt'a sea, urmase operatiunea pe josu insotitu de bravii oficieri maiorulu Popescu si capit. Groza.

„Inainte“ erá devis'a dilei, si astu-feliu a urmatu tóta trup'a dela comandantulu divisiunei pâna la celu de pe urma soldatu.

Corpulu medicalu cu generalulu Davil'a in frunte urmá operatiunile chiaru in lini'a foculu celui mai violinte, si bravii brancardieri*) adusera necontentitu afara din focu pe victimele dilei de astadi.

La ór'a 6 sér'a, foculu incetase; inse pentru unu tempu scurtu. Victoriá erá generala; redut'a se aflá in mânilé nóstre.

In tempulu noptiei inse, pe la ór'a 3, turcii atacara din nou trupele din intrulu fortulu. Lupt'a fu sangerósa, soldatii nostri erau siliti a parasí pozitiunea, inse intr'o ordine esemplara.

In acelu momentu inse se aruncara asupr'a inimicului 1 jum. batalionu din regimentulu alu 13-lea de dorobanti, parte din alu 14-lea, unu batalionu din alu 5-lea de linia care erá pe locu sub comand'a dlui maioru Iarc'a, si gratie bravurei si buneii conduceri a trupeii, furamu in stare de a reluá positi'a, alungandu pe vrasmasiu si cauzandu-i mari perderi.

Cele trei batalióne rusesci n'au luat parte la alu 2-lea atacu, cáci ele parasira câmpulu si se retraseru in satulu Griviti'a.

Unu drapelu turcescu si 4 tunuri au caditu in mânilé armatei románe.

Capitanulu Pruncu din alu 5-lea de

*) Brancardierii suntu purtatorii de puri pentru radicarea ranitiloru.

linia a infiptu drapelulu románu pe parapetulu darimatu de brav'a artileria.

Drapelulu turcescu a fostu luat de venatori, sergentele Stanu George si caporalulu Nica Vasile cu inca 2 soldati din batalionulu alu 2-lea de venatori.

Câmpulu de lupta este inca plinu de morti, cari nu se potu inmorméntá din cauza ca turcii tragu asupr'a infirmieriloru. Nu numai atátu: ei s'au aruncatu deasupr'a ranitiloru, mutilându-i in modulu celu mai barbaru.

Perderile suntu in adeveru mari; inse, gratie buneloru dispositiuni luate de d. capitanu Groz'a care conducea colón'a de atacu cá oficieru de statu-maioru, ele suntu mici in raportu cu foculu violinte deschisu asupr'a trupeii. Déca trupele n'aru fi fostu conduse cum au fostu, bataliónele aru fi ajunsu la pozitiunile inimicului cu rendurile decimate, fâra a mai fi in stare sa sustiena lupt'a.

Prestigiulu armatei románe e dejá intemeiatu: ea a reportatu o victoriá din cele mai stralucite, si care eecu atátu mai insemnata cu cátu e castigata de o armata tenera.

D. colonelu Anghelescu este de felicitatu pentruca comanda nisce trupe, cari sciu sa-si faca datori'a, intr'unu modu atátu de eroicu.

D. colonelu Herth din artileria a urmatu operatiunile in bateriele sele cu totu sângele rece ce distinge pe unu bravu oficieru.

Nu suntu in relatiuni directe cu d-sea; 'mi permitu dar a-i tramite pe acésta cale felicitările mele.

A-si fi fericitu deca a-ti binevoi a dá locu renduriloru de fatia in colónele diuuriulu d-vóstra.

Despre inceputulu luptei dela Plevn'a comunicámu dupa „Presse“ urmatórele interesante impartasiri:

Alalta-ieri au inceputu luptele la Plevn'a. Prologulu s'a inceputu printr'o viua canonada, la care turcii n'au respunsu decâtu fórte slabu. Eri a inceputu dejá foculu de infanteria cá prefatia. Principele Carolu, de care amu fostu primitu ieri de diminétia, 'mi dise ca elu nu va incepe ataculu decâtu numai dupa pregatirile cele mai minutióse. Elu are conseiinti'a atátu de gravitatea misiunei cátu si de marea raspundere ce cade asupr'a-i cá comandantu alu armatei de vestu. Nu mai putienu grea considera elu misiunea sea in privinti'a armatei románe, pe care o conduce pentru prim'a óra in focu.

Dupa ce amu asistatu alalta-ieri la lupt'a din arip'a stânga apoi me dusei ieri a arip'a drépta, care se compunea din armat'a romána. Ordinea cea esemplara din lagaru care domnesce aci, este in ori ce casu unu bunu semnu, si viu'a atentiune cu care soldatii urmarescu lupt'a, 'mi probéza ca suntu animati de unu bunu spirit. Vedui mai târdiu de soldatii románi chiaru in lupta si trebuie sa ve marturisescu ca ei inaintara ne-speriatu, curagiosi, ba inca indrasneti preste mesura, ca stateau neclintiti su plói'a de glóntie si ca atátu in atacu cátu si la retragere se mentineau cu o aceiasi resolutiune. Ei au avutu unu succesu care nu este tocmai putienu importantu. Tiarnlu veni ierasi cu tóta suit'a sea prin Sgalince pe câmpulu de resbelu si nu se multiamí numai cu observarea operatiuniloru, ci inaintá chiaru si pâna la cea mai inaintata baterie. Principele Carolu conducea elu insusi operatiunile, alergându dela o pozitiune la cealalta, observendu atátu rezultatulu canonadei cátu si dându ordine. Bombele cadeau in giurulu seu, dar' elu mergea cu celu mai mare sânge rece prin focu. In prim'a linie de observa-

tiune se aflau si oficierii nostri, locotenentulu-colonelu Löhneysen si capitanulu Kolomanu Boll'a de Csafoad si Iobhag'a. Amendoi si-au trasu, prin atitudinea loru cea brava pe timpulu luptelor din strimtóra Sipc'a si prin camarederi'a loru austriaca, nu numai celu mai mare respectu dar' inca si cea mai mare simpatie a oficieriloru streini. Observendu si studiindu, ei suntu totu-déun'a acolo unde este o actiune mare si, fâra a se gândi la vre-unu pericolu, ei cutéza totulu. Atátu baronulu de Löhneysen cátu si capitanulu Boll'a, au fostu decorati cu ordinulu Vladimiru cu cordonu.

Cursulu luptei a fostu ieri celu urmatoriu: Dupa ce cu ajutoriulu noptiei si alu unei canonade continue a rusiloru si a româniloru construisse fia-care o baterie si o inarmase, apoi focurile de tunuri luara pe la 6 óre diminétia o mai mare vioiciune.

Bombele erau indreptate contr'a redutei mai susu de Griviti'a, contr'a siantiuriloru si lagarulu dela Bucov'a. Sub foculu celu mai infricosiatoriu turcii reparara intaririle stricate si ei respunde astadi focuriloru cu optu baterii cu granate. Ei trageau cu o mare linisce, tienteau bine si nimereau adese-ori bateriile inamiciloru loru cari, protegiati de norocu, nu avura decâtu putieni morti. In padurea, care acoperea colin'a movilei, si pe a cărei inaltime este construitu fortulu Griviti'a, turcii impinsesera unu detasiamentu si asiediasera unu tunu, apoi construisera o mica fortificatiune si operara de aci contr'a a doue tunuri románe care erau asiediate spre drépt'a de satulu Griviti'a.

Contr'a acestei pozitiuni se intreprinse la 1 óra dupa amédia unu atacu si primira ordinulu de a inaintá alu 5-lea regimentu de infanteria si alu 13 regimentu de dorobanti. La inceputu trupele erau in pozitiuni acoperite si infanteria turcesca nu le putu face nici unu reu; dar' in currendu ele trebuira sa parasésca tufsiulu in care se aflau. D'abiá sosira in câmpulu deschisu si dorobantii se repedira asupr'a padurei, sarira preste gropile din fati'a retransiamentelor turcesci si atacara pe inamicu cu baionet'a. Capitanulu Iremi'a se repedi cu compani'a sea asupr'a tunulu si 'lu luá. Turcii fugira in padure si incepura sa se retraga protegiati fiindu de intunereculu noptiei. Erá siepte óre.

Pre cându acestea se intemplau in centru, se efectué in acela'si tempu si unu atacu alu celui de alu 9-lea corpu rusescu despre Pelisiatu. Me aflamu prea departe de acésta localitate, spre a putea dá o relatie esacta despre luptele de acolo.

Comandantulu dela arip'a drépta a româniloru, generalulu Cernatu, care s'a aflatu necontentitu in mijloculu luptei, se reintórce dupa terminarea ataculu la loculu de observatiune alu tiarului. Imperatulu laudá atitudinea româniloru si se exprimá in nisce termini fórte magulitori asupr'a purtárei loru. Sér'a, generalulu se reintórse in lagerulu dela Vrbiza, primi raporturile si comunicá indata ordinele pentru acea nópte si pentru a dóu'a di diminétia. Se construi o noua baterie si se schimbá pozitiunea trupelor. Atasiatulu prusianu maiorulu Lignitz s'a alipitu de generalulu Cernatu.

Canonada a duratu tóta nóptea. Pe la mijloculu noptiei a inceputu unu focu neasteptatu de puscii: turcii incercara unu atacu asupr'a flanculu dreptu románu, unde se construiá tocmai o noua baterie. Regimentulu alu dicecelea de dorobanti primi ataculu cavaleriei turcesci neregulata si o respinse. In lageru domniá o mare miscare cându se dede semnalulu de alarma.

Budapest'a, 19 Sept.

Suntu in entusiasmulu celu mai netiermuru, intielegu pe compatriotii nostri magiari si magiaroni. Au serbatu si ambigulele victorii ale turciloru cu iluminatiuni, cu processioni politice pe dinaintea consulatului turcescu. Flamur'a ungrésca s'a inclinat de trei ori potestătiei turcesci. Tóte aceste s'au facutu cá Ungari'a sa dovedésca cătu iubescu magiarii pe turci, pe reprezentantii *humanismului* (?).

Pâna acum luámu lucrurile mai multu de gluma si compatiameam pe magiari pentru nematuritatea loru politica. Acum insa a cam trecutu de gluma. Magiarii nostri se cuprindu totu mai tare de „furor politicus“ turcescu, încátu devinu periculosi, celu putienu pentru pacea, liniscea si securanti'a personala a celoru ce nu potu consinti cu densii. Judecându dupa purtarea loru de eri, aici in locu si in alte pârti, prin carea arata o totala ignorare a altoru ómeni din patria, aru fi vai de nemagiarii din Ungari'a, vai de Europ'a din impregiurulu loru, cându aru succede armeloru turcesci a alungá pe ruci din Bulgari'a, si cându n'aru fi puterea in mânilor altor'a de prin pregiuru, cari nu suntu nici turci, nici magiari. Cátu va mai suferi imperati'a nebuni'a acést'a turcésca-ungurésca, la tóta intemplantarea antipatriotica, nu scimu; insa suntu ómeni, cari latina din capu si deplángu entusiasmulu connatiuniloru loru.

Consululu generalu rusescu a parasitu capital'a nóstra. Ce va raportá elu regimulu seu va scí elu insusi; la tóta intemplantarea raportulu seu nu póte fi magulitoriu pentru Ungari'a, nu póte si déca primulu primariu Thaisz a facutu ce a pututu cá sa mulcomésca demonstratiunile din capitala. Elu, primariulu, se vede, la indigetările date de ministrulu de interne, a induplecatu pe consululu turcescu a nu fi acasa cându a trecutu conductulu de facile. Consululu turcescu inca a fostu asiá de cu tactu de nu s'a aretatu de locu demonstrantiloru si asiá a remasu multe vorbiri in pepturile oratoriloru.

Andrássy, idolulu magiiloru de alta data, astadi nu se bucura de increderea generala a magiiloru. Astadi este *Kossuth*, a cărui cultu cresce din minutu in minutu. Ddieu sa protéga tiér'a de tóte consecuentiele unui povernisii cum este celu nenaturalu si nepatrioticu turcofilu.

Diet'a croata este in ajunu de a primí unu respunsu la cuventulu de tron. Proiectulu dep. *Miscatovics* are unu pasagiu gadiliciosu, despre Dalmati'a si Fiume. Croatii, este cunoscutu, traiescu in speranti'a de a reuni Dalmati'a si Fiume cu regatulu loru. Votá-voru croatii acestu proiectu? Aici nu crede nimenea ca croatii voru avé atát'a „cutezantia.“ In tempulu de fatia croatiloru li se disputa chiaru si incorporarea fostului confiniu militariu.

Crucea rosia in resbelu.

Crucea rosia sosescu
Cu-ai sei angieri veghiatori
Alu seu balsamu respândescu
Preste rane si orori.

Sionu „Crucea rosia.“

Pét'a cea mai intunecósa a civilizatiunei, afrontulu celu mai drasticu ce se face umanitatiiei este resbelulu. Omulu, superbu de luminile intielep-ciunei cu cari natur'a l'a privilegiatu, genatu de descendinti'a sea animala, nu are altu foru superioru in afacerile sele de dreptu fatia cu vecinii sei de alta ginte decâtu puterea bruta, drep-tulu celu mai tare. Ací elu este asemenea animalulu dejositu. Filosofi iubitori ai omenimei, inimi simtitóre n'au incetatu a predicá pacea eterna, nu lipsescu nici adi apostoli ai acestei sublime idei, insa firea egoistica a omului face sa resne in pustia vocea loru.

Din contra „resbelulu este divinu, dice de Maistre. Elu este legea universului. Omulu cuprinsu de o furia *divina* lipsita de ori ce ura si mania se arunca in mijloculu glóntieloru fára a scí ce voiesce séu ce face. Elu se insuffletiesce la unu lucru oribilu... Resbelulu e divinu in glori'a sea misteriósa carea 'lu incongiura si in atragerea-ineesplacabila ce ne rapesce. Resbelulu va fi eternu!..“ Durere, bubuitulu tunurilor de cari se cutremura adi orientulu suntu totu atâtea argumente cutrieratórie pentru principiile din urma. E in adeveru o lege a naturei cá celu mai slabu sa fia sfasiatu de cátra celu mai tare — eflusulu neincetatei lupte pentru esistinti'a ce se petrece in tóte unghiurile miscatórie ale universului. Admitiendu esistinti'a acestei legi implacabile, siliti a recunósce ca resbelulu este o necesitate naturala, nu ne remâne decâtu a-i pune pre cátu se póte stavila furiei, a-i imblândi ferocitate, si a miciorá numerulu victimeloru sele.

Pentru a implini acésta sublima chiamare simtiulu de umanitate, iubirea deapropelui a datu nascere acelei institutiuni nobile si vaste, ce pórtá pe drapelulu seu simbolulu: „Crucea rosia.“ Cu *crucea rosia* a intratu o nóua era in viéti'a stateloru beligerante. Inainte de a fi esistatu ea trebuintiele resbelului le cuprinsese Napoleonu celu mare in asióm'a „bani, bani si iéra bani!“ Cu bani apoi se procurau bratie sanatóse si munitiune, glontiu, arme si pravu de pusca. Soldatulu numai pâna atunci avea valórea unui individuu pre cátu timpu puté purtá arm'a, iér' cându ranele 'lu coplesiau séu vre-o bóla naturala 'lu legá de patu — elu deveni materialu netrebuinciosu, de carele putienu se ocupa comandantele.

Adi lucrulu sta altcum. Statulu voindu a purtá unu resbelu trebuie sa se ingrijésca de o asistintia medicala si de unu personalu indestulitoriu pentru vindecarea celoru raniti intocmai precum are sa adune tunuri si sa-si intarésca fortaretiele. Statele numai cu pretiulu mai multoru mii de vieti au devenitu la cunoscinti'a acestui adeveru.

In batai'a dela Crime'a, Angli'a avú perderi colosale din lips'a grigei morbosiloru. Din 100 soldati 60 murisera fára a fi intratu in lupta.*) Dintre 100 soldati cari zaceau in spitale numai 11 erau raniti si totusi mortalitatea era 46 la suta. Dintre 83,000 feciori, cari in decursu de 2 ani fura succesive inaintati pe câmpulu luptei la Crime'a, murisera 16,000, va se dica totu alu 5-lea soldatu deveni victima parte sdrobotu de glontiu parte nimicitu de desastrele marsiului si a mi seriei, cu cari e impreunatu fia-care resbelu. Nu érá resbelu fára epidemii infricosiate. Ceea ce lasá ferulu si glontiu neatusu secerau diferitele morburi ce isbucniau cu o furia ingrozitória, si asistintia grijitorie nu érá in mesura de ajunsu spre a-i combate puterea destructiva. La Crime'a insa se deschisera ochii mandatariloru lui Marte. Generalii fura nevoiti a-si intórce atentiunea dela scen'a luptei spre spitalele indesuite de feciori sdraveni de complexu dar' neputinciosu spre lupta. Cu sutele se aduceau ranitii dela loculu luptei in spitale si cu miile inaintau de acolo din patria deadreptulu in spitalulu de resbelu. Generalii nu avéu bratie sanatóse, câror'a se comandeze alarmulu de atacu. Atunci ministrulu de resbelu Lord Sidney Herbert cu intielep-ciunea practica a englesului cuprindiendu anexitatea situatiunei face ce n'a mai facutu nime inaintea lui — organizéza o caravana de 40 femei devotate ideei, si instruite cu cunoscintiele recerute spre ingri-girea bolnaviloru provédute cu uneltele

*) Datele atátu numerice cátu si cele ce privescu originea „Crucei rosie“ suntu scóse din brosiur'a „Das rothe Kreuz im weissen Felde“ de F. Volz. Sammlung wissenschaftl. Vorträge“ Ser. II 86.

recerute le spedéza in frunte cu celebr'a dama Miss Nightingale spre câmpulu de resbelu. Ide'a pusa in lucrare produse minuni! Mortalitatea in urm'a grigei fragedeloru femei implinita cu destoinicia si devotamentu se cobori dela 60—la 2—3 la suta! Acestu resultatu admirabilu nu puté remâne fára efectu. Esemplulu fu imitatu numai decâtu de cátra Russi'a partea adversaria.

Archiduces'a rusa Helen'a Pavlov'n'a porni si ea cu trei sute de consórté intru ajutorulu filoru patriei sele cari reclamau cu sete alinarea dureriloru. Atunci prim'a-data fu iertatu amesteculu civililoru in afaceri militare. Pâna ací mamei nu-i érá permisu sa ingriégasca ranele fiului caditu in lupta. Succesulu fu si in partea rusiloru brilliantu. Esemplulu incuragiá totu mai multu, adeptii se inmultiau din ce in ce.

Drumul odata strabatutu, caus'a inainta in proportiunea dictata de vocea timpului. Simtiulu desceptatu alu filantropiei pretindea imperiosu estinderea activitatiiei carea s'a doveditu atátu de eficace. In cartea sortiei a fostu insa scrisu ca pâna a ajunge ide'a filantropiei resbelului la stadiulu de astadi sa se stânga inca multe vieti, sa se verse multu sânge — chiaru *românescu!*

In anulu 1859 isbucni resbelulu intra Austri'a si aliatale Itali'a si Franci'a. Unu resbelu cruntu si inversiunatu, in care avú parte gloriósa si soldatulu românú, cáci unde luptau bratiile române, fire-arú fi fostu ori care resultatulu dilei, onórea Austriei érá salvata.

Solferino e nume de gloria, durere inse ca totu-odata si de jale pentru poporul românú! Diu'a luptei celei mai crancene dela Solferino s'a finitu cu caderea a 30,000 de feciori. Căti bravi români au fostu intr'acestia o sciu si o simtu nime mai multu de cátu mamele surorile si consângeni caror'a atâtea lacrimi li-a costatu Solferino.

Austri'a carea n'a scitu se profite de invetiatur'a, ce cascigara atátu de scumpu la Crime'a englesii, pe lânta perderea luptei avú se suferi, acelea-si desastre mortale ce au bantuitu armat'a englesa nainte de sosirea celoru 40 de angieri. Diferinti'a érá numai aceea ca precându la Crime'a partea precumpanitoria a morbosiloru suferea de morburi naturale, epidemii de friguri tifoide, disenteria, cholera etc. la Solferino nu aflai destule incaperi si acopereminte unde sa-ti asiedi vulneratii cari sângerau din canalele scobite de plumbu si de ascutitulu bajoneteloru.

Dar' despre acei nefericiti cine aru pute dá séma cari espirara pe câmpulu de lupta numai pentru ca nu s'a aflatu omu care se apese cu degetulu arteri'a sangeranda séu sa-i retiena viéti'a in corpu cu o inghititura de vinu! Espusi arsitiei sórelui in nori de fumu si pulbere cáti raniti au moritu de sete din lips'a unoru picaturi recoritórie! *Henri Dunant* unu cetátienu din Genev'a, omu cu sufletu nobilu, carele impinsu de boldulu simtiu, lui filantropicu a mersu anume la Solferino pentru a fi martore miseriei ce domnesce pe câmpulu de resbelu, a veditu cu ochii scenele cele mai oribile si sfasiatórie de inima.

In o brosiura in carea Dunant descrie impresiunile simtite eschiama astfelu: „Déca erau societati filantropice internationale, déca aveamu grijitori voluntari ce servitie nepretiuite puteamu aduce omenimei; câte vieti amu fi potutu salvá déca aveamu ómeni destui cari in graba aru fi aflatu si transportatu vulneratii pentru a-i operá si a-li stemperá setea si dorerea! Ceea ce póte salvá ranitulu adi, mane nu-lu mai salvédia. La acést'a se receru persone active instruite, devotate chemarei. Personalu militariu nu ajunge si nici nu va ajunge macaru in-

doitu séu intreitu la numeru sa conluere.

Este neincungiuratu de lipsa a apelá la populatiune, cáci numai cu energi'a conluere a populatiunei civile potemu sperá ajungerea scopulu salutariu. E de lipsa deci a adresá unu apelu, o rugare catra intrég'a populatiune cátra individii de tóte rangurile. Barbati si femei, princésa si veduva seraca toti sa fia provocati cari au simtiu de compatiure pentru de aprópele a intinde ajutoriu grabnicu celoru ce 'lu reclama din gur'a mortii! Apoi sa se asociadie persóne de positiu inalte, sa proclame unu principiu internationalu umanisticu sa-lu confirme prin o lege de dreptu internationalu si apoi pentru esecutarea lui sa se infiintiedie reuniuni in tóta Europ'a — totu pentru scurgerea ranitiloru. Umanitatea, moral'a*) pretinde imperiosu o astfelu de opera.

Eata aceste suntu e usulu impresiuniloru dela Solferino. Solferino! Români, insemnati-va bine acestu nume

Multu sânge românú s'a varsatu acolo. *Din sânge rosiiu, ferbinte românescu s'a nascutu „Crucea rosia!“*

Cuvintele lui Dunant au strabatutu Europ'a, au aflatu resunetu in tóte inimile bune si au avutu de resultatu „Crucea rosia“, acelu simbolu divinu carele in scurtulu restimpu a esistintiei sele a facutu cuceriri atátu de estinse in cátu cutediú a spune ca idea cu asemenea repediune nu a strabatutu lumea decâtu numai mum'a ei divina, *crucea sánta a crestinatatii.*

Crucea rosia este stindardulu sub care lupta armat'a blândetiei contra ferulu ucidiatoriu. Mâni fragede punu legaturile vindicatorie pe ranele infpte de ascutitulu sabiei si a iataganului, suflete nobile tórna balsamulu de mângaiere in peptulu celui desperatu, voci sonóre de gingasie femei alina gemetele de suferintie ale acelor'a ce zacu in agonía.

Rolulu ei este cu atátu mai puternicu cáci in vastulu ei cadru tóta fiinti'a omenésca si póte aflá sfer'a sea de activitate. Dela baiatululu, carele abea parasindu léganulu smulge la scame din peteculu mititelu — pâna la banchierulu carele vérsa miile sale in vistir'a cerésca a crucei rosie, — toti conluera pentru acelasi scopu sublimu.

Daru se vedemu cum a ajunsu institutiunea crucei rosie la stadiulu organismulu ei de astadi.

Dunant nu s'a multiemitu cu respandirea brosiurei sale in tóta Europ'a.

Elu avendu o stare favorabila si-a propusu a conluera cu abnegatiune si mari sacrificie materiale pentru realizarea ideii. A calatoritu tóta Europ'a, a batutu la usiele guverneloru, a rogatu, a indemnatu, cu vorb'a, pén'a cu bani si in fine a isbutitu a esoperá o adunare internationala la carea participara delegatii mai multoru guverne, societati si privati devotati causei. Acést'a adunare s'a tienutu in 1 Sept. 1863 in Genev'a. Conclusele acestei adunari remarcabile culminédia in urmatóriele trei puncte cardinale: infiintiarea societatiloru in tóte tierile pentru ajutorarea in tóte modurile a ranitiloru in resbelu, neutralitatea ranitiloru si a servitiului sanitariu, *crucea rosia* insignu comunu.

Acést'a adunare facú proiectulu, pre carele o alta adunare oficiósa a stateloru tienuta in 1864 8 Augustu 'lu adoptá proclamându in modu serbatorescu principiulu celu mai umanisticu, pre carele mai târdiu 'lu primira tóte guvernele stateloru organizate.

Cá ori ce idea de progresu asiá si ast'a fu de cátra natiunea romána curendu imbratiosiatu, si inca nainte de a fi lipsa de dens'a in sinulu armatei române.

*) „Un Souvenir de Solferino par. H. Dunant 1862 Genève et Paris.“

Isbucnindu resbelulu in Turci'a si Serbi'a Romani'a a grabitu numai decatu a organizá ambulantié medicale cari espedate sub egid'a inviolabila a Crucii rosie in Serbi'a lucraru. Cati soldati raniti ai veciniloru nori a se-si multiamésca viéti'a si sanatatea activitatii ei binecuvéntata! — Sórtea voi cá in scurtu tempu sa fia nevoita in sa si natiunea nóstra a invocá celu mai intensivu ajutoriu dela acést'a institutiune.

Romani'a fu necesitata a intrá in resbelu si eata ca deodata incepe a se preocupá intregulu poporu românescu de sórtea ranitiloru ce au sa cada in lupta. Cu asiduitate febrila se nesuiese populatiunea romána de printe locurile a aduná oferte si a prepará materialulu necesariu pentru confratii luptatori. O idea, o dorintia petrunde totu sufletulu românú si paru ca aru fi admonitiunea lui Ddien cá cei sfiasati in partide degenerate, porniti pe calea molitiei sa-si întórca ochii spre o tianta comuna, sa se imbarbateze umeru la umeru pentru o cauza si in o directia comuna. Carpatii par-ca erau prea innalti pentru românii cari locuiescu dincolo si dincóce de ei. Pentru mare erá de lipsa cá sa treca liberu preste piscurile lor dela frati la frati.

Dar' a eruptu resbelulu, principele Ghic'a a luatú „Crucea rosia“ in mâna si toti românii mergu dupa densulu! Dumnedieu scie care va fi resultatu acestu nefastu resbelu — este securu in sa ca dupa tianta de pâna acum a româniloru nu va lipsi câscigulu moralu in afara ce e mai multu unu resultatu moralu-socialu in sinulu natiunei. Purtarea barbatésca a româniloru dejá este recunoscuta si apretiatá de cátra toti ómenii nepreocupati. Simtiulu de condolintia, dardnicia si sacrificiulu poporulu românú laudatu din tóte pârtile. Sa fimu numai perseveranti in aceste frumóse insusiri. Lips'a de ajutoriu tempu soldatii nostri totu cresce. Foculu de paie acum aru fi o crima cátra natiune si umanitate.

„Cale buna sánta cruce!

Tu credintia o sustii,

Tu esti stéu'a care aduce

Pre cei morti intre cei vii.

Tu duci balsamu de viétiá.

Tu imprumuti gloriei doru,

Tu porti scrisutu pe a tá fatia

„Mângaiere, ajutoriu!“

(Sionu, „Crucea rosia“).

Budapest'a

Dr. G. Vuiu,

c. r. medicu-locoteninte sup. in reserva.

Corespondintie.

De lângá Sibiiu in Septemvre 1877.

In „Telegrafulu Romanu“ nr. 65 aparú o corespondintia datata — Căcov'a 12/24 Augustu 1877. Subscria: „Unu omu dela tiéra“.

Omulu dela tiéra in acea corespondintia se vaiera de multe lipse si neajunsuri, de cari afirma, ca aru suferi si patimii comunele din pregiuru, si intr'unu modu injustu si nabasatu invinuesce si condémna — nepasarea administratiunei de astadi, cá si cându tóte defectele si neajunsurile, de cari patimescu unele comune, aru deveni numai din nepasarea conducatoriloru preturei presente din cerculu Resinari-Saliste. Se insiéla fórté tare omulu dela tiéra.

Nimic'a pe lume nu este mai usioru — cá a critica, a invinui si a condamná — in sa iéras, in sa pe lume nu este mai greu, cá a aretá cine-va calea si mijlócele corespondentorie, pentru a se putea imbunatatí sórtea si starea unei comune, a unui cercu, a unui comitatu.

Cunóscemu si noi chiaru din esperintia propria — atátu pre barbatii cari au statu in trecutú in fruntea

preturei — cum si pre cei presenti — si comparándu trecutulu cu prezentulu — afirmámu sinceru, ca nu putemu consimti cu invinuirile ce se facu fára nici o basa administratiunei dela astadi; — dar' administrafaroneadele si laudele esagerate ce se facu fostulu inspectoru sasu Martinu Fleischer.

Aru trebuí sa fimu drepti cându esimu cu ce-va in publicitate — si sa crutiámú pre barbatii ce onesti, sa nu-i vatámú, si sa nu aruncámu, cu noroiu in ei numai eata asiá din capritiu.

Aru trebuí fratiloru, cá chiaru primariele si membrii corpulu reprezentativu in comunele lor, pentru constructiunea si repararea drumurilor, a podurilor si regularea stradelor etc. — cáci acést'a o cere binele comunu si interesulu lor propriu; — ér' sa nu asteptámú cá sa ne vina la tóte porunci (ordine) dela pretura pâna sa ne apucámú de ce-va, si sa ne conservámú ce avem etc. Sa ne ingrigimú noi fratiloru in prim'a linia, cá sa ne potemu îndreptá si sa ne imbunatatimú si ameliorámú lipsele si scaderile de care patimimú.

Sa ne apucámú de lucru, cá sa ne formámú fonduri, din cari sa ne putemu ajutorá, — sa ne luminámú tenerimea cu invetiatur'a cártiei — sa ne dámu copiii nostri la comerciú si meserii, cu unu cuventu sa ne ajutámú noi pre noi, si atámú ne de ajutá Dumnedieu. Sa luámú noi de noi iniatiiv'a la ori-ce întreprindere folositoare cáci numai asiá potú prosperá si inaintá comunele nóstre. Sa nu ne totu plângemú si tânguimú, ca suferu comunele din oris'a cutáru si cutáru inspectoru cui pretore, cáci nu e dreptu nici convenabilu. Caus'a suntemu noi insine. Sa nu asteptámú cá sa ne imbóldésca pretur'a si sa ne dea porunci aspre pâna sa ne apucámú de ce-va.

Ingrigiesca omulu dela tiéra, si in genere toti locuitorii comuneloru dimpregiuru, cá sa puna in fruntea primariei lor, ómeni priceputi, cu sciintie nobile pentru binele comunu.

Óre pentru ce nu invinuesce omulu dela tiéra pre primarii si dregatorii cari nu punu in lucrare ordinele preturei? ci se apuca sa invinuesca persóne oneste?!*).

Nu póte pretinde nimenea, si nici omulu dela tiéra sa se faca doborantiu, cá dlu pretore sa se faca doborantiu, si sa stea cu cnu't'a (carbaciulu) in mâna in fia-care omu, pâna ce-si voru repará drumurile si regulá stradele etc.

Dlu pretore are destulu de lucru in cele optuspedie comune ce administredza, si-i cunóscemu activitatea energica — si pentru negligenti'a unor primarii comunali ignoranti, n'au meritatu a se invinui in publicitate; — cáci in tóte privintiele dechiarámú ca este omu onestu — respectéza si aplica mai cu esactitate legile si este mai de preferatu si mai demnu de lauda cá fostulu inspectoru sasu Martinu Fleischer, pre care cu atát'a predilectiune 'lu inaltia omulu dela tiéra.

In fine sa scie bine omulu dela tiéra, ca cere bun'a cuvintia, cá pre fratii nostri románi sa-i imbratisiemu si sa ne bucrámú cându i vedemu ca sa ne apucámú cându i vedemu publice, si aru trebuí sa-i respectámú cá atari, intocm'a cá si pre amploiatii straini, ér' sa nu ne apucámú sa-i calumniámú in publicitate si sa incarcámú cu laude nemeritate pre ómeni straini de natiunea nóstra.

Mai multi dela tiéra.

Telegrama.

Oradea-mare 21 Septemvre. Eri séra demonstratiunea turco-fila oradana

*) De buna séma, pentru ca densulu va cugetá ca are cine sa pórté grigia de ei si inca ex offu. Red.

fu ilustrata cu spargerea ferestelor neiluminate a episcopulu Olteanu, archimandritulu Papp, advocatiloru Borbol'a, Zigre. Darna imensa; scandalu completu; romanimea insultata!

Varietáti.

** Renunciándu d-lu Dr. Lazaru Petco advocatu in Dev'a, la misiunea de comisariu consistorialu pentru scrutiniulu alegerei de deputatu congresualu in cerculu alu VIII. in Hondolu. — in loculu densulu s'a denumitu d-lu advocatu totu in Dev'a Alecsiu Olariu.

* Apelu. Cátra toti prea cártii domni conationali si autori de cárti, precum si cátra alti onoratori si posesori de cárti folositoare.

Subscrii, cá plenipotentiatii din partea invetiatoriloru din cerculu nostru conferentialu alu comunelor Premeriu, Hermanu, Bodu si Sânpetru, in intieus, Hermanu, Bodu si Sânpetru, in promovarea invetiamentulu, apeléza prin acést'a la simtiulu nobilu alu p. t. domni spre a ne ajutá bibliotec'a infintiatá de acestu cercu conferentialu in Hermanu cu câte vre-unu esemplariu din cártile corespunditoare trebuitiloru invetiatorescu. Crediéndu tare ca acestu apelu nu va remané cá glasulu celui ce striga in pustia, ci 'si-va aflá echoulu doritu, ne vomu tiené de cea mai sánta datorintia pe care jurnalisticia va aduce cea mai cordiala multiemita.

Hermanu, in 28 Augustu 1877.

Georgiu Dogariu,
parochu in Hermanu si bibliotecariu alu tract. conferent.

Ghidu,
conf.

** Cum a luatú unu venatoriu românú unu stégu turcescu, ne spune elu insusi:

„Noi ne aflamu in cele dintâiu renduri, departe de turci, cari incepu a re retrage numai de 300 pasi; glóntie cadéu cá plói'a in mijloculu nostru. Eu potiamu mai inaintea celor-lalti si voiámu sa ucidu unu turcu cu baionet'a. Totu-deodata diarescu unu turcu corpolentu la 100 metri departe de mine fugindu cu unu stégu. 'Lu ochiescu bine si-lu vediu cadiendu. Me repediu dupa densu si-lu ajungu cându s'au dáu sa íjvorverulu. Íi infigu baionet'a in mijloculu pieptulu si 'i iau drapelulu, pe care turculu inca 'lu tiené de si mortu. In acelasi timpú, diarescu doi turci venindu in contr'a mea. Me pui in aperare indata de si situatiunea erá fórté grava. Din fericire, sergentulu meu (Stanu George) si caporalulu (Nic'a Vasile), vedindu pericolulu la care eramu espusu, saru in ajutoriulu meu; eu omoru unu turcu, ei ucidu pre celalaltu si eu amu remasu cu stégulu!“

** Testamentulu lui Thiers. — „L'Asemblee nationale“ ne spune, ca dilele trecutú d-n'a Thiers a aratatu testamentulu sotiulu ei d-loru Bartélémy Saint-Hilaire, Calmon, Mignet si Jules Simon.

Thiers declara in testamentu ca, nascutu catolicu, catolicu vrea sa móra.

Multiamesce d-nei Thiers si d-rei Dosne de afectia si devotamentulu, cu care neincetatu 'lu-au ingrijitu in viétiá.

Cá o proba de afectie, face pe d-n'a Thiers legatara universala a averei séle miscatóre si nemiscatóre.

Daruesce in sa statulu bibliotec'a cá si tóte obiectele dela tiéra.

Numesce pe credinciosii sei amici, d-nii Mignet si Barthélémy Saint-Hilaire, esecutori testamentari, intru ceea ce privesce manuscrisurile sale, declarándu ca ei singuri voru fi stapánia a dispune de densele pentru compilarea séu publicarea loru in intregu.

Lasa 2400 franci renta anualá servitoriulu seu Ludovic, cá respata pentru credintia si afectia lui.

Mai lasa 10,000 fr. renta anualá cá sa se impartia intre secretarii sei si cele-lalte persóne din serviciulu seu.

** Patriotismulu unui rege orbu. In lumea diplomatica se vorbesce multu despre o casatoria proiectata intre princeps'a Thyra a Danimarciei si printiulu Ernest Augustu de Honovr'a.

Princeps'a Thyr'a a Danimarciei. Fratele seu mai mare a luatú in casatoria pe fat'a regelui Suediei Carolu XV. Ea este apoi sor'a princeps'ei de Gales, a regelui Greciei, a cesarei de si a printiulu Waldemar. Ea s'ar'a nascutu la 23 Septemvre 1853, si gratiele, carmenulu, manierile séle au produsu o profunda sensatiune la Londr'a.

Printiulu Ernest Augustu de Hanovr'a este fiulu regelui George V care si-a perdutu statele la finele resbelulu din 1866.

Eata ce dice unu cronicaru asupr'a purtarii admirabile a regelui George cu ocasele invasiunei prusiene.

Cu tóta inferioritatea numerica a armatei séle, unu timpulu lupeti, elu stete pe o mica inaltie, avendu la drépt'a lui pe principele Ernest Augustu, de care e vorb'a de casatoria, si la stáng'a lui pe comitele Wedel. Regele orbu incuragiá trupele séle cu voce si cu gesturá; candu strigatele de victoria resunara la urechile lui, dóne lacrimi cursera in lungulu obraziloru si striga cu o emotiune profunda:

— O Dumnedieule, da-mi vederea numai o secunda si ia-mi apoi viéti'a.

Déca elu aru fi potutu deschide pleopele, elu aru fi potutu prusieni invinsi, fugindu in desordine pe câmpii. Din nefericire, acést'a victoria dela Lanjensalza nu sluji la nimicu, si dupa câte-va zile, nenorocitulu suveranu trebuí se capituledie.

Continuarea contribuitorulu de bani

pentru ostasii románi raniti din Romani'a.

(Colect'a XVI.)

1. Dlu Dr. Aureliu Brote din Sibiiu 100 lei; dlu Petru Bradu, din Orlatu 1 fl.; Dimitriu Cuteanu, din Sacadate 1 fl.; Ioanu Popu, din Ocn'a Sibiiulu 1 fl.; Teodoru Comanu, din Vestemu 1 fl.; N. N. 5 fl.

de totu: 9 fl. si 100 lei.

2. Prin dlu Ioanu Pop'a si Constantinu Popoviciu din Boiti'a lângá Sibiiu.

Stoiciu Bobesiu 5 fl. Ioanu Istratie 5 fl. Stanciu Coc'a 2 fl. Tom'a Costea sen. 2 fl. Ioanu Soldea sen. 3 franci. Ioanu Bobesiu, parochu 5 fl. Constantinu Popoviciu, 3 fl. Mihaiu Vasaiu, 2 fl. Nicolau Todosanu 1 fl. Ioanu Boidocanu sen. 2 fl. Ioanu Bretilescu, jun. 6 fl. Ioanu Iordanu Clóje, 5 fl. Marcu Popoviciu, parochu 2 fl. Ioanu Bretilescu sen., 5 fl. Vasiliu Clóje, 2 fl. Tom'a Costea jun., 2 fl. Nicolau Sierbanu Halmagiu, 3 fl. Ioanu Branea, 10 franci. Ioanu Stefanu Coc'a 1 fl. Ioanu Popoviciu 1 fl. Stefanu Badila, 1 fl. Nicolau Danilu Bobesiu, 2 fl. Stanu Badila, 5 franci. Dimitriu Jantea, 2 fl. Nicolau Bretilescu jun., 2 fl. Nicolau Bobesiu, invetiatoriu 2 franci. Ioanu Constantinescu, 2 fl. Oprea Halmagiu, 5 fl. Ioanu Radu Istratie, 5 fr. Tom'a Bucsi'a, 1 fl. Ioanu Todosanu, 5 fl. Ioanu Sierbanu Halmagiu, 3 fl. Ioanu Jantea sen., 4 franci, Constantinu Todosanu, 1 fl. Nicolau Óncea, 1 fl. Ioanu Stoia Bobesiu, 3 fl. Nicolau Bretilescu sen., 5 fl. Ioanu Clóje jun., 5 fl. Nicolau Clóje sen., 5 fl. Ioanu Oprea Halmagiu 3 fl. Nicolau Mihaiu Vasaiu, 2 fl. Constantinu Patarau, 1 fl. Ioanu Clóje sen., 5 fl. Ioanu Constantinescu, 2 fl. Ioanu Danila Bobesiu, 2 franci. Stoia Potareu, 10 franci. Ioanu Boidocanu jun., 5 fl. Lin'a Istratie 2 fl.

Sum'a: 122 fl. 41 franci.

3. Prin Elen'a Domnariu si An'a Moldovanu din Ocn'a Sibiiulu.

An'a Moldovanu, 5 fl. Elen'a Domnariu, 3 fl. 36 cr. An'a Allemanu, 5 fl.

An'a V. Tufa, 1 fl. An'a G. Comanu, 10 cr. Mari'a Mich. Fratila, 20 cr. Lin'a S. Albu, 10 cr. Ioan'a Gavoşdea, 14 cr. An'a C. Crisboiu, 10 cr. Elisabet'a Predovicu, 3 fl.

de totu: 18 fl.

Sum'a: 41 lei 149 fl.

Transportulu sumei din colect'a XV publicata in nr. 69 alu „Telegr. Rom.” cu: 2754 lei 50 bani, 4 # 6 taleri si 1823 fl. 45 cr.

Sum'a totala: 2795 lei 50 bani 1972 fl. 45 cr.

(Va urmá.)

Sibiu 9/21 Septemvre 1877.

Iuditha Macellariu
colectanta.

Nota: In colect'a XII publicata in Nr. 67 sum'a de 1 fl. ce nu conşuná cu colect'a din Lipov'a este contribuita de dlu Nic. Munteanu carele dupa deslucirile primite a contribuit 2 fl. pre cându in lista erá numai cu 1 fl. semnata. Colectant'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Septembrie 1877.

Metalicele 5%	64	70
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67	—
Imprumut. de statu din 1860	111	75
Argintu	857	—
Galbinu	5	64
Napoleonu d'auru (poli)	9	44 1/2
Valut'a noua imperiale germána	58	—

Nr. 78.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetiatoreşti din comunele: Banpotocu si Magur'a, se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

La Banpotocu 200 fl. v. a. salariu anualu cu cartiru gratuitu si 4 stangini cubici lemne de focu.

La Magur'a 125 fl. v. a. anuali. cartiru gratuitu si lemne de focu, si fiinduca postulu de cantore bisericescu este vacantu, dela respectivulu concurentu se cere a fi versatu in cantárile bisericesci si tipicu, spre a luá asupra si servitiulu cantorescu, dimpreuna cu folosirea veniturilor lui.

Suplicele instruite in sensulu statutulu organicu sa se substérna acestui oficiu ppresbiteralu pâna la terminulu susu indicatu.

Hondolu in 26 Augustu 1877,

In contielegere cu comitetetele parochiali.

Oficiulu gr. or. alu Ioagiului
I protopresb.

Basilin Piposiu m. p.
protopresbiteru.

1—3

Nr. 246.

Concursu.

Care se escrie prin acést'a, pentru ocuparea statiunei invetiatoreşti, devenita vacanta, in comun'a bisericesca gr. or. din Coman'a inf. protopresbiteratulu tractulu Fagarasilui I. cu terminu pâna la 28. Septembrie a. c.

Emolumentele suntu, salariulu anualu cu 200 fl. v. a. in bani gat'a solvindi din cas'a comunala, in 4 rate regulatu,

Cum si 8 fl. v. a. cá bani de cartiru. Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru bine instruite, conformu prescrişloru statutulu organicu la subscrishu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu insemnatu; cei cari voru sci cantárile, si tipiculu bisericeşti, se voru preferá. —

Fagarasiu 28 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu
protop.

1—3

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pre bas'a bugetulu preliminaru pre anulu 1877/8 din partea adunárei

gen. a Asociatiunei tranne, tiente in Blasiu la 5—7 Aug a. c. sub Nr. prot. XXXVI, se publica prin acést'a concursu la urmatoarele ajutoria.

1. La 10 ajutoria de cáte 25 fl. v. a. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maiestri.

3. La 28 ajutoria de cáte 12 fl. 50 cr. destinate pentru invetiacei de meseria.

Terminulu concursulu se defige pre 25 Octobree c. n. 1877.

Concurentii la amintitele ajutoria au sa-si substérna incóce concursele loru, pâna la terminulu susu-indigitatu, prevediute: a) incátu pentru sodali, cu atestatu de botezu si de portare morale, cum si cu documentulu recerutu despre aceea, cum-ca suntu cualificati de a se face maiestri; iér' b) incátu pentru invetiacei de meseria, se recere, cá concursele respective, pre lánge atestatu de botezu si de portare morale, se fia instruate si cu adeverintia dela maiestrulu respectivu, despre desteritatea si diligenti'a desvoltata in meseri'a, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetulu Asociatiunei transilvane, tiente in Sibiu la 15 Septembrie 1877.

Iacobu Bolog'a,

v.-presiedinte.

pentru secret. II.

1—3

I. V. Russu.

Concursu.

La scól'a norm. capitala gr. or. din opidulu Resinari a devenitu unu postulu de invetiatoriu vacantu.

Pentru intregirea acestuia se escrie concursu pâna in 2. Octobree a. c. cal. vechiu.

Emolumentele impreunate cu acestu postulu suntu:

1. Unu salariu anualu de 350 fl. v. a. platibilu in rate lunarie anticipative.

2. Relutu pentru lemne si cartiru 60 fl. v. a.

Dela concurenti se cere sa fi studiatu celu putinu gymnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu-theologicu, si sa aiba sciintia de cantárile si tipiculu bisericescu.

Cei cu cualificatiune mai buna se voru preferá.

Concursule sa se adreseze la comitetulu parochialu in Resinari.

Resinari in 1. Septembrie 1877.

In contielegere cu Comitetulu parochialu.

I. Popescu

prot. si inspect. distric-
tualu de scóle.

1—3

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pe bas'a bugetulu preliminaru pre anulu 1877/8 din partea adunárei gen. a Asociatiunei tranne, tiente in Blasiu la 5.—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. si XXXI. se publica prin acest'a concursu la urmatoarele stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinalu pentru unu gimnasistu din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationali, la obtinerea acelu stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acela concurentu, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cum-ca se trage din famili'a fundatoremui, si anume din famili'a: „Popu si Antonu.“

2. La 2 stipendia de cale 70 fl. pentru 2 teneri, cari cercetéza scóla comerciale inferióra.

3. La 4 stipendia de cáte 60 fl. 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de cáte 60 fl. pentru 2 elevi dela vre-o scóla de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinat pentru unu gimnasistu ori realistu, din fundatiunea repausatulu studiosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisin Basiat'a Matiu Dembulu din Abrudu,

cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationale, la obtinerea acestui ajutoriu voru avea preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni ori in fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursulu se defige pre 25. Octobree 1877. c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au se-si substérna incóce concursele loru pâna la terminulu susu-indigitatu, prevediute cu atestatul de botezu si de paupertate cum si cu testimoniulu de pre semestrulu alu II-lea alu anulului scol. 1876/7; iér' concurentii la stipendiale de sub p. 4. in speciale, sa dovedésca, cum-ca au absolvatu celu putinu scól'a elementaria, cum si ca se pricepu in genere la portarea economiei, dupa cum aceea e indatinata in tiér'a nóstra, pre lánge aceea, sa fi ajunsu alu 16-lea annu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetulu Asociatiunei transilvane, tiente in Sibiu la 15. Septembrie 1877.

Iacobu Bolog'a

v.-presiedinte.

pentru secret. II.

1—3

I. V. Russu.

Nr. 142.

Concursu.

Pe temeiulu emisulu preaveneratulu consistoriu archidiecesanu din 2 Iuniu 1877 Nr. 704. B, se escrie inca odata concursu pentru ocuparea statiunei parochiale clas'a a III. din comun'a nóstra Cárna cu terminulu pâna la 25 Septembrie.

Emolumentele suntu:

1. Gradina de 618° cu progadi'a de 1200°

2. Aratura peste 2 jugere cu pamentu de unu caru de fenu la câmpu

3. dela 160 familii cáte o ferdela de cucuruza in graantie séu in loculu acestei'a o feria (védra) de mustu si cáte o di de lucrú, si

4. Stolele indatinat si incátu-va si regulate.

Doritorii de a concurge la acést'a parochia au a-si inaintá cererile loru instruate dupa prescrişele stat. org. pâna la terminulu preatinsu scaunulu protopr. alu Sebesiului.

Sebesiu, 25 Augustu 1877.

In contielegere cu comit. paroch.

I. Tipeiu m. p.

Prot.

3—3

Concursu.

La scól'a confes. romána ortod. din Lancramu, protopresbiteratulu Sebesiului sasescu, postulu alu III-lea de invetiatoriu pentru clas'a a II-a de fetitie, este de ocupatu.

Léf'a annuala deocamdata 150 fl. v. a. ce se va platí in quartale anticip. din fondulu bisericescu. —

Doritorii de a ocupa acestu postulu sa-si astérna petitiunile loru, instruite in intielesulu stat. org., oficiulu protopopescu din Sas-Sebesiu, celu multu pâna la 25 Sept., in care di se va face si alegerea.

Lancramu in 28 Aug. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu protopopulu. 2—3

Nr. 140 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoreşti la scól'a confesionala greco-orientala din comun'a Livezeni, in protopresbiteratulu Hatiegiului, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 25 Septembrie a. c.

Emolumentele suntu:

Salariulu anuale cu 200 florini valuta austriaca, lemne de focu si cartelu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruite, conformu prescrişloru „statutulu organicu“ la

adres'a subscrishu, pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Hatiegu, 24 Augustu, 1877.

Ioanu Ratiu m. p.

protopresbiteru.

2—3

Concursu.

Prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea statiunei vacante invetiatoreşti din comun'a gr. or. Valea-bradului cu terminulu pâna in 30 Septemvre a. c.

Salariulu anualu in bani gat'a 170 fl. v. a.; doi stangini cubici lemne de focu si cartiru cu o odaia.

Doritorii de a ocupa acestu postulu au a-si asterne suplicele la subsemnatulu in Bradu — instruite conformu legei — pe lánge alte documente si cu atestatu de cualificatiune.

Bradu (Hunyád M.) 4 Sept. 1877.

In intielegere cu comitet. parochialu.

N. I. Mihaltianu,

2—3

prot. gr. or. alu Zarandului.

Concursu.

Pentru inlocuirea statiunei invetiatoreşti nou create si dotate cu 250 fl. v. a. pe annu, cartiru liberu si lemne de incalditu, se deschide prin acést'a pâna in 25 Sept. a. c. cându va fi si alegerea.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele prevediute cu documentele necesari, sa le adreseze oficiulu protopresbiteralu alu tractulu Sibiului I.

Poplac'a, 5/17 Sept. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu p. ppresbiteru.

2—3

Nr. 107 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea functiunilor invetiatoreşti dela scólele confessionali gr. or. din comunele: Ocn'a-Sibiului, — parochia inferióra, — Magu si Dobârc'a, in ppresbiteratulu Mercurei, se escrie concursu cu terminulu 29 Septembrie 1877.

Emolumentele acestoru functiuni suntu:

I. Pentru Ocn'a: 200 fl. v. a. cartiru si lemne de focu.

II Magu: 100 fl. v. a. cartiru si lemne

III. Dobârc'a: 150 fl. v. a. si lemne de focu.

Doritorii de a ocupa vre-un'a din functiunile de susu sa-si astérna ofertele d-loru, instruite conformu legei, subsemnatulu oficiu pâna la terminulu indicatu si sa tiena strana in vre-o dumineca séu serbatóre in biserica parochiei unde voiescu a competá.

Mercurea, 8 Septembrie 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. alu Mercurei.

I. Drocu,

administr. protop.

1—3

Anunciu.

Casele si dreptulu dobenditu dela I. M. cu proprietatea unei ape minerale de a se edificá o baia de cura la comun'a Feredeu Gioagiu comit. Huniadórei se voru vinde din mâna libera de cátra proprietariulu Vasiliu Basaraba parochu in Romosu, protopresbit. Orestiei.

Doritorii de a cumperá acelu dreptu de a edificá unu stabilimentu de bái de cura, sa se adreseze cátra susu numitulu parochu, care va dá deslusire de pretiu si va documentá ca acea apa minerala are 12 ingrediente cu 31 c. caldura. 1—3